4e. 1841. N°. 253.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Zondag, Dingsdag, Woensdag, Donderdag* en *Zaturdag*, is ƒ 5 voor de drie maanden. —

DONDERDAG 23 DECEMBER.

De prijs der Advertentiën is, van *een* tot *vijf* regels ƒ 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Uit hoofde van het *Kersfeest* wordt er aanstaanden Zaturdag en Zondag geene Courant uitgegeven.

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

De *Oberdeutsche Zeitung*, die, onder den invloed en ten behoeve der bijzondere belangen van eenige zeer vermogende deelnemers in beetwortelfabrieken geschreven, alles aanwendt om Duitschland tegen Nederland op te zetten, ten einde alzoo vijandige maatregelen en inzonderheid zware inkomende regten, of, zoo mogelijk, verbodswetten tegen den Neerlands-Indischen suiker uit te lokken, deelt, onder dagteekening *Luxemburg*, 12 *december*, het volgende mede, hetgeen al den schijn van een kwaadaardig sprookje heeft; » Te Diekirch werd een bal gegeven ter eere van den koning-groothertog. De heer *Durion*, burgemeester van Diekirch, bekend als een hevige tegenstander van het tolverbond en alles wat Duitsch is, stelt een toast in op den koning-groothertog, met toespelingen op de tegenwoordige omstandigheden en vooral op het niet geratificeerde verdrag van 8 augustus. Dr. *Kuborn* kritiseert deze rede scherp. *Dumont*, een ambtenaar, (*receveur d'enregistrement*) grijpt met dreigende gebaarden een mes, en roept *Kuborn* toe: Waag het niet, dit nog eens te herhalen!" *Kuborn* herhaalt zijne vorige woorden, waarop *Dumont* hem het mes tot aan het heft in het hart steekt. Dit gebeurde ten 11 ure: ten 1 ure was de doodelijk gewonde overleden. Ten gunste des moordenaars, dien de aanzienlijken der stad den volgenden dag hun medelijden betuigden, poogt men deze schandelijke daad op alle mogelijke wijze te bewimpelen, en steeds het gerucht staande te houden van het uitglijden van een mes bij het openen eener flesch champagne; intusschen mag men niet denken dat het verdichte dier uitlegging stand houden en den roekeloozen moordenaar redden zal, wien wij alleen wegens zijne ongelukkige familie beklagen."

ENGELAND.

Londen, 18 *dec.* Den 6den october is in het Indische fort Allahabad een kruidmagazijn gesprongen op eene wijs, welke weder toont welke uiterste mate van voorzigtigheid met zulk eene gevaarlijke brandstof in acht genomen moet worden. Het magazijn was schijnbaar ledig en men werkte er in om het tot de ontvangst van eenen nieuwen voorraad buskruid gereed te maken. Ondertusschen moet, al van jaren her, in en door de reten van den vloer kruid gestort geweest zijn in genoegzame hoeveelheid om, daar het, waarschijnlijk door vuur uit de pijp van eenen der arbeiders, vlam vatte, het gebouw te doen springen. Wijftien zoo dooden als doodelijke gekwetsten zijn van onder het puin opgedolven, sommige van welken door de muren heen geslagen werden.

FRANKRIJK.

Parijs, 19 *dec.* Men verzekert thans, dat *Dufour* geenszins eene poging heeft aangewend, om zich zelven van het leven te berooven, maar dat zijne ongesteldheid het gevolg is geweest van de gulzigheid, waarmede hij, na een zeer geruimen tijd te hebben gevast, heeft gegeten. Het is intusschen vrij zeker, dat niet alleen hij, maar dat ook *Colombier* nadere en zeer belangrijke verklaringen hebben afgelegd, en dat, ten gevolge daarvan, verscheidene personen zijn gevat. De meeste derzelve zijn in de voorstad St. Antoine woonachtig, en onder hen noemt men leden van de nationale garde, die zich als hervormers van de bestaande wetten op den voorgrond hebben gesteld. Men spreekt ook van militairen, welke men heeft getracht te verleiden, en van andere, die zich meer of min met de zaak zouden hebben ingelaten. — Men wil ook verzekeren, dat de gearresteerden niet allen tot de klasse der werklieden behooren.

Ten aanzien van de beraadslagingen van het geregtshof der Pairs is nog niets zekers bekend. Men is benieuwd te vernemen, of de nadere te wachten ontdekkingen nog lieden van hoogeren stand in de maatschappij in het regtsgeding zullen wikkelen, en de belanghebbenden bij de liberale dagbladen zien met veel belangstelling de uitkomst te gemoet, ten aanzien van *Dupoty*. Van hunne zijde wordt verbreid, dat onder de pairs lieden worden gevonden, welke, ten tijde van de restauratie, onder de opposanten behoorden, en die zich thans overtuigd houden, dat aan een schrijver, welke zulk een slechten geest onder de menigte verbreidt, noodwendig een voorbeeld moet worden gesteld, indien men de bestaande orde van zaken in stand wil houden.

— In de *Gazette de France* van heden vindt men den volgenden, aan gemeld blad, ter opneming ingezonden brief:

» *Ham*, den 9den december 1841.

» Mijnheer! Ik heb vernomen, dat uw dagblad van den 16den november de volgende regels heeft ingehouden: » Er bevindt zich tegenwoordig in datzelfde kasteel van Ham, een man, die, na de straf van zijnen aanslag ontkomen te zijn, door de stellige belofte, van niets meer tegen het gouvernement van *Lodewijk Filips* te zullen ondernemen, zijnen eed verbroken en eene tweede poging, gewapenderhand, tegen het stamhuis gedaan heeft."»

» In weerwil van mijn verlangen om ieder twistgeschrijf te vermijden, moet ik eene verzekering, zoo strijdig met de waarheid en zoo kwetsend voor mijne eer, tegenspreken. *Ik heb nimmer eenige verbindtenis, hoe ook genaamd, jegens het gouvernement aangegaan.* Vijf jaren geleden ben ik, tegen mijnen wil en onvoorwaardelijk, in vrijheid gesteld geworden; bij mijn proces voor het hof der pairs, heeft de procureur-generaal zich verpligt gezien, zulks te erkennen. Nimmer heb ik mijn woord te kort gedaan; nimmer zal ik dit doen.

» Daar deze beschuldiging niets anders is dan eene herhaling van den laster, door de ministeriële drukpers; na de gebeurtenis van Straatsburg, tegen mij gebezigd, hoop ik, mijnheer, dat gij die dwaling, die ik gaarne als zonder opzet van uwe zijde beschouw, zult gelieven te herstellen. *Napoleon Lodewijk Bonaparte.*"

— Men schrijft uit Montpellier, dd. 13 december: » *Marie Capelle* is steeds ongesteld; hare maag werpt alle voedsel terug. Het zien der kleeding van het huis, welke men haar bragt om aan te trekken, veroorzaakte bij haar eenen vreeselijken aanval van wanhoop, die haren toestand nog slechts verergerde. » Nimmer zal ik de liverei der infamie aantrekken," riep zij uit, in zwijm nederzijgende op het bed, hetwelk zij sedert niet heeft verlaten. Alle bezoeken van buiten blijven haar gestrengelijk ontzegd. De bloedverwanten, welke *Marie Capelle* te Montpellier heeft, worden alleen des zondags eenige oogenblikken bij haar toegelaten. Eenig bijzonder huisraad, hetwelk haar van buiten was toegezonden, weigerde men in de gevangenis aan te nemen. Hare cel onderscheidt zich in niets van alle overige. Men kan, in een woord, zeggen, dat *Marie Capelle*, wegens haren gezondheidstoestand, wel nog niet aan de materiële werkzaamheden en aan de gewone kleeding van het huis van detentie onderworpen is, maar dat zij desniettemin reeds in eenen hoogeren graad dan eenig ander veroordeelde, de geheele zwaarte harer straf ondervindt. Alles is dus geëindigd voor deze vrouw, ten aanzien van welke de zedelijkheid, de wet en de menschelijkheid zelve voortaan stilzwijgen en vergetelheid gebieden.

BELGIE.

Brussel, 19 *oct.* De Gedeputeerden beraadslagen thans over de begrooting voor de binnenlandsche zaken, en bij die gelegenheid is de liberale partij in ernst in het strijdperk getreden. De heftigste aanvallen zijn tegen den heer *Nothomb* gerigt geworden, dien men verwijt, dat hij zich onder de banieren van de partij der geestelijkheid heeft geschaard, en dat hij de ontbinding van de Kamer der Gedeputeerden heeft tegengehouden, om te verhinderen, dat er eene nieuwe Kamer, met eene liberale meerderheid, zou worden verkoren.

De heer *Nothomb* heeft zich zoo goed mogelijk verdedigd, en heeft het doen voorkomen, alsof hij de bestaande Kamer in stand had gelaten, alleen om de meerderheid van de gematigde staatkundigen te behouden.

— Het regterlijk onderzoek, ten aanzien van het complot, is nog niet geëindigd. Verscheidene personen zijn weder gevat, en men is eene briefwisseling meester geworden van de Pruissische grenzen, die gezegd wordt zeer belangrijk te zijn.

— Uit Belgisch Luxemburg wordt gemeld, dat men van de zijde van het Duitsche tol-verbond bedacht is op het nemen van maatregelen, waarbij de invoer van sommige voortbrengselen, en inzonderheid van grof gegoten ijzer, zeer zoude worden bezwaard, en wel, wegens het niet-ratificeren van het traktaat van 8 augustus.

Een bezwaar op den invoer van ruw gegoten ijzer uit Luxemburg naar Pruissen zou den ijzersmelterijen aldaar den doodsteek toebrengen.

Brussel, 20 *dec.* Zoo men verzekert, zou er ter zake van het jongste complot, ook tegen den Gentschen advokaat *Metdepenningen* eene dagvaarding, om voor den regter ter instructie te verschijnen, uitgevaardigd zijn; men zegt ten minste, dat het deze reden zou zijn, die aanleiding gegeven zou hebben tot het volgende voorval. De heer *Metdepenningen* was uit Gent herwaarts overgekomen, om alhier voor het hof van appel, in eene zaak van de stad Gent tegen de gaz-maatschappij, te pleiten; terwijl hij hiermede bezig was, verscheen er een deurwaarder van het parket der regtbank van eersten aanleg, houder van eene dagvaarding voor den heer *Metdepenningen*, maar op de aanmerking, die hem door een' derde gemaakt werd, van het onvoegzame om eenen pleitenden advokaat op zulk eene wijze in het midden van zijne rede te storen, heeft deze deurwaarder zich verwijderd om den afloop der audiëntie van het hof af te wachten; maar toen is hij een oogenblik te laat terug verschenen en was de heer *Metdepenningen* alreeds met den spoorwagen te Gent teruggekeerd, toen hij verscheen om zijn exploit te doen.

— Een onzer dagbladen bevat de volgende voorspellingen voor 1842: » Groot gedruisch bij de vijanden van licht en vooruitgang; — zij achten zich sterk en willen het hoofd opsteken; — vele lieden, die zich tot schapen gemaakt hebben, zullen door de wolven verslonden worden. — Een noodlottige heerschzucht zal den ondergang berokkenen van hem, die denzelven in zijnen boezem voedt. — Bloedige geschillen tusschen onderscheidene volken. — Het bloed zal vergoten worden. — De toekomst is gesloten voor hen, die heerschzuchtige ontwerpen smeedden. — Er zullen groote luchtverschijnselen in de atmosfeer plaats hebben. — De aarde zal zich openen. — De zon zal eene groote gebeurtenis beschijnen; er zal reden tot angst en reden tot blijdschap wezen."

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 19 dec. Door Z. M. is onlangs een besluit genomen, waarbij, onder anderen, wordt vastgesteld, dat, met de geheele afschaffing van de nog in Indië behoudene benaming van koloniale marine, de nog bruikbare vaartuigen, die vroeger tot die marine hebben behoord, zullen worden geacht een deel uit te maken der Nederlandsche marine; dat derzelver bemanning en administratie, alsmede de betaling der traktementen, tafelgelden en soldijen van het op dezelve dienende personeel, geheel en al zal plaats hebben op denzelfden voet en tegen hetzelfde bedrag, als op den bodem der Nederlandsche marine, met welke mitsdien de voormalige koloniale marine geheel en al zal worden gelijk gesteld; en dat de sterkte der scheepsmagt in Oostindië vooreerst wordt bepaald op 2 fregatten, 4 korvetten, 4 brikken, 8 schoeners, 2 groote stoomschepen, 2 kleinere stoombooten en 2 wachtschepen, te zamen met eene bemanning van ten hoogste 2200 Europesche manschappen.

's Gravenhage, 20 dec. Men verneemt, dat Z. M. dezer dagen, voor eene somma van *f* 29,000, aangekocht heeft het buiten-verblijf Meerdervoort, toebehoord hebbende aan den heer *Stevens.*

— Bij Zr. Ms. besluit is benoemd tot lid der algemeene hervormde synodale commissie, in de plaats van jhr. mr. *F. Beelaerts van Blokland*, die als zoodanig met julì 1842 zal aftreden, jhr. *L. R. Gevaerts*, staatsraad in buitengewone dienst, lid der Gedeputeerde staten van Zuid-Holland en onderling Nederduitsche hervormde gemeente te 's Gravenhage.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 17den december is het fregat *de Maas*, liggende te Willemsoord, met den laatsten dezer, buiten dienst, en het fregat *Jason*, mede aldaar liggende, met 1 januari 1842 in dienst gesteld, met bepaling, dat de kommandant van *de Maas*, de kapitein-luitenant ter zee *H. H. J. Coops* met deszelfs etatmajoor en equipage op de *Jason* zal overgaan.

— Uit Maintz wordt gemeld, dat in die haven op dit oogenblik nog slechts een schip in lading ligt om graan naar Holland in te nemen; dit is het laatste vaartuig voor dit jaar. De graanverzendingen uit de haven van Maintz, gedurende dit jaar, moeten 15,000 Hollandsche lasten hebben bedragen.

Rotterdam, 20 dec. Het heeft dezer dagen Z. M. behaagd, den persoon *van Hatch*, kapitein van het schip *Atalante*, van wien wij vroeger melding maakten, en die door het provinciaal geregtshof van Holland tot schavot- en tuchthuisstraf veroordeeld was, ter zake van moedwilligen manslag, kwijtschelding van de aan hem opgelegde straffen te geven, en dezelve te doen vervangen door 6 maanden correctionele gevangenis, in te gaan met den dag, waarop hij in hechtenis is geraakt, zoodat hij gepasseerde week, als hebbende toen precies zes maanden gezeten, dadelijk op vrije voeten is gesteld. Dien ten gevolge wordt dan ook heden avond bij den kastelein *Leygraaff*, aan het Nieuwewerk, door de gezamenlijke kapiteins van de onderscheidene schepen, aan *Hatch* eene partij gegeven.

— In de naburige gemeente Capelle op d' IJssel heeft een treurig voorval plaats gehad. Zekere *Johan George Bertram*, van beroep schoenmaker, had zich, tot verbetering van zijn sober bestaan, in den afgeloopen zomer een karretje met eenen hond aangeschaft, ten einde daarmede goederen naar Rotterdam en *vice versa* te transporteren; doch eens werd hij, bij het inspannen, door den hond hevig aangevallen en in de hand gebeten, ten gevolge waarvan zich, eerst na verloop van 84 dagen, en in weerwil van ondergane heelkundige behandeling, sporen van watervrees bij hem hebben ontdekt, en hij, na het doorstaan van vele folteringen, in den morgen van den 27sten november is overleden. Deze ongelukkige, die den ouderdom van slechts 34 jaren bereikt had, laat eene weduwe met drie zeer jonge kinderen na, welke door zijnen dood in de diepste armoede zijn gedompeld, en tot wier ondersteuning door den heer burgemeester der genoemde gemeente terstond menschlievende pogingen zijn aangewend.

Op goede gronden houden wij ons verzekerd, dat de mededeeling van deze beklagenswaardige gebeurtenis, door middel dezer courant, met de zorgvuldige bedoelingen eener hooge autoriteit in de provincie strookt, dewijl die mededeeling tot waarschuwing strekken kan, om toch steeds de meest mogelijke voorzigtigheid in acht te nemen ten aanzien van honden, en bijzonder van die welke voor wagens aangespannen worden, en tevens kan dienen om de belanghebbenden des te meer van het mishandelen dezer dieren, hetwelk reeds dikwijls ongelukkige gevolgen gehad heeft, af te schrikken.

Leeuwarden, 20 dec. Men verneemt uit Harlingen, dat aldaar den 13den dezer de plegtige uitdeeling heeft plaats gehad van drie uitnemend zware en keurig bewerkte gouden en achttien zilveren medailles, dewelke door de Zuid-Hollandsche maatschappij tot redding van schipbreukelingen, gevestigd te Rotterdam, gezonden waren als een blijk van erkentelijkheid aan diegenen, die, tijdens het ongeluk in den nacht van 18 op 19 october 18 8, aan het beurtschip van wijlen schipper *B. J. v. d. Werff* overkomen, zich verdienstelijk hebben gemaakt.

— *Jan Smit*, beurtman van Assen op Amsterdam, ontdekte den 9den jl., des morgens 6 uur, op de hoogte van Schokland, een vaartuig, dat in nood scheen. Terwijl hij in de duisternis nog onzeker was, hoorde hij om hulp roepen. Hij zette koers derwaarts tegen den wind in, en bereikte, na circa ½ uur zeilens het in nood zijnde schip; hij vond den mast omgeslagen, het voordek vernield, en het schip door den storm zoo gehavend, dat het zonder hulp het land niet kon bereiken. Op hetzelve bevond zich de turfschipper *Maarten Blankvoort* van Meppel, benevens zijn knecht, welke laatste schier alleen het schip besturen moest, daar de schipper eene rib gebroken had. *J. Smit* nam het gehavende schip op sleeptouw en had het genoegen schip en manschap behouden te Zwartsluis binnen te brengen.

Mengelwerk.

Redeneringen van NICOLAAS MACHIAVELLI over de tien eerste boeken van TITUS LIVIUS.

(*Vervolg van n° 250.*)

HOOFDSTUK XIII.

Dat men uit geringen stand tot grooten komt, meer met list dan met geweld.

Ik houd het voor onbetwistbaar, dat men zelden of nooit menschen uit lagen stand hoogen rang zag bereiken, zonder geweld en zonder list; indien ten minste die rang hun niet werd geschonken of bij erfenis nagelaten. Daarbij geloof ik, dat geweld alleen nimmer genoegzaam was, terwijl integendeel list alleen dikwijls toereikte; hiervan kan men zich overtuigen door het lezen van het leven van PHILIPPUS van Macedonië, van AGATHOCLES den Siciliër, en van vele andere dergelijken, die, van zeer lagen of middelbaren stand, troonen of wereldrijken hebben verkregen. Men ziet XENOPHON, in zijn leven van CYRUS, die noodzakelijkheid van te moeten bedriegen, aangeven, wanneer men gadeslaat, dat de eerste onderneming, die hij CYRUS tegen den koning van Armenië laat maken, vol bedrog is; en dat hij hem door list, en niet door geweld het rijk laat bemagtigen. En hieruit trekt hij geen ander besluit, dan dat een vorst, die groote bedrijven verrigten wil, zich in listen moet oefenen. Daarbij laat hij hem CYAXARES, koning der Meden, zijnen oom, op verschillende wijze bedriegen, en toont dat CYRUS zonder zoodanig bedrog nooit zijne grootheid zou hebben bereikt.

Niet ligt zal men iemand noemen, die van geringe magt een groot gebied verwierf, alleenlijk door middel van openbaar geweld en zonder bedrog (1); wel iemand, die het met bedrog alleen deed; gelijk, bij voorbeeld, GIOVANNI GALEAZZO, welke Lombardije aan zijnen oom BARNABAS ontnam. En hetgeen vorsten in den aanvang hunner pogingen genoodzaakt zijn te doen, is ook voor republieken noodzakelijk, alvorens zij magtig geworden zijn, en geweld alleen toereikend is. Rome, hetwelk, in elk opzigt, hetzij toevallig, hetzij met overleg, geen middel tot grootheid verzuimde, verzuimde ook dit niet. Aanvankelijk was het onmogelijk iets listigers uit te denken, dan het boven behandelde middel van bondgenooten, vermits het ze onder dien naam volkomen afhankelijk van zich maakte; als, bij voorbeeld, de Latijnen, en andere omliggende volken.

Van hunne wapenen maakte het gebruik om aanzien te verkrijgen, en de naburige volken te onderwerpen; deze ten ondergebragt hebbende nam het dermate in magt toe, dat het in staat was iedereen te verslaan. En de Latijnen bemerkten eerst dat zij volstrekt onder het juk waren, toen zij de Samniten twee nederlagen zagen ontvangen en genoodzaakt om vrede te vragen. Verhoogde die overwinning het aanzien der Romeinen aanmerkelijk bij de verwijderde staten, welke ten gevolge van dezelve met den Romeinschen naam, niet met hunne wapenen bekend werden, zij wekte nijd en wantrouwen bij hen, die hunne wapenen zagen en voelden, onder welke de Latijnen behoorden. En die nijd en die vrees waren zoo groot, dat niet alleen de Latijnen, maar ook hunne volkplantingen in Latium, benevens de Campaniërs, nog onlangs door hen verdedigd, tegen Rome zamenspanden. De Latijnen begonnen dien oorlog in voege als, gelijk ik boven zeide, de meeste oorlogen aangevangen worden, niet door de Romeinen aan te vallen, maar door de verdediging der *Sidicini* tegen de Samniten op te nemen: de Samniten voerden oorlog met toestemming van Rome. En dat de Latijnen den krijg besloten, uithoofde van het ontdekt bedrog der Romeinen, blijkt uit hetgeen TITUS LIVIUS (2), ANNIUS SETINUS, den Latijnschen pretor in de volksvergadering laat zeggen: » Want indien wij nu nog onder den schijn van bondgenootschap onderworpenheid kunnen dulden," enz.

(1) » *Pluraque in summa fortuna, auspiciis et consiliis quam telis et manibus geri,*" TACIT. Ann. XIII, 6.

Men ziet dus, dat de Romeinen in den aanvang hunner uitbreiding het bedrog niet verzuimden; zonder hetwelk men nimmer uit geringe beginselen hoogen stand bereikte, en hetwelk minder laakbaar is, naar mate het meer is bedekt, gelijk dat der Romeinen.

HOOFDSTUK XIV.

Dikwijls bedriegen zich de menschen door in toegefelijkheid baat te zoeken tegen overmoed.

Menigmaal ziet men, dat inschikkelijkheid niet baat, maar benadeelt; inzonderheid wanneer men ze oefent jegens onbeschaamden; die u, uit afgunst of anderzins, haat toedragen. Onze geschiedschrijver toont dit bij het verhalen van den oorlog tusschen de Romeinen en de Latijnen. Toen, namelijk, de Samniten den Romeinen klaagden, dat de Latijnen hen aangegrepen hadden, wilden de Romeinen den Latijnen dien oorlog niet verbieden, ten einde ze niet te verbelgen; eene handelwijze, waardoor niet alleen het verbelgen van deze niet vermeden werd, maar die hen nog stoutmoediger maakte, en den krijg spoediger deed uitbarsten. Dit getuigen de woorden van ANNIUS, den Latijnschen pretor, in bovengemelde vergadering: » Gij hebt eene proef van hunne lijdzaamheid genomen, door hulptroepen te weigeren; wie twijfelt, of zulks hen vertoornde? Nogtans hebben zij dien hoon verbeten. Zij hebben vernomen, dat wij een leger uitrusteden tegen de Samniten, hunne bondgenooten, en evenwel hebben zij zich niet bewogen. Vanwaar hun zoo veel ingetogenheid, tenzij uit bewustheid onzer en hunner krachten?" (3) Men ziet dus duidelijk uit deze aanhaling, hoezeer de lijdzaamheid der Romeinen den overmoed der Latijnen vermeerderde. Derhalve moet een vorst zijnen rang nooit te kort doen, en nimmer, wanneer hij zijn aanzien behouden wil, iets afstaan, tenzij men wete of geloove, dat hij het uit eigen beweging doet; want, wanneer het er eenmaal toe gekomen is, dat gij het niet op de voormelde wijze afstaan kunt, zal het bijna altijd beter zijn, dat gij het u met geweld laat ontnemen, dan dat gij uit vrees toegeeft: want, wijkt gij voor bedreiging, zoo doet gij het om den oorlog te vermijden, doch gewoonlijk vermijdt gij dien daardoor niet; vermits hij, voor wien gij uit blijkbare lafheid gebukt hebt, zich bij het gevorderde niet bepalen zal, maar u nog meer zal willen ontnemen, en zulks met grooter verbittering, naarmate hij u minder acht (4): terwijl gij van de andere zijde laauwere verdedigers zult vinden, nademaal men u voor zwak of laf zal houden (5). Verzamelt gij daarentegen, zoodra gij de bedoeling van uwen vijand ontdekt hebt, uwe krachten, al zijn die dan ook niet evenredig aan de zijne, hij vat achting voor u op; de andere vorsten achten u hooger, en menigeen, die u, wanneer gij u zelven verlaten hadt, niet zou geholpen hebben, komt u te hulp, u in de wapenen ziende.

Het gezegde, wel te weten, is toepasselijk, wanneer gij éénen vijand hebt; hebt gij er meerdere, geef dan, al ware ook de oorlog reeds verklaard, iets aan een hunner, ten einde hem te winnen, en de partij uwer vijanden te doen verlaten.

HOOFDSTUK XV.

Zwakke staten zijn immer twijfelmoedig in het besluiten, en te laat gekozene partijen zijn altijd schadelijk.

De beschouwing van hetzelfde onderwerp en van de beginselen des oorlogs tusschen de Latijnen en de Romeinen, leert, dat het bij elke overweging heilzaam is, zich omtrent het ware punt te bepalen, en niet weifelend in onzekerheid te blijven dobberen. Men ziet duidelijk, dat dit laatste het geval was in de vergadering der Latijnen, toen zij voorhadden Rome af te vallen.

(2) VIII, 4.

(3) LIV. VIII, 4.

(4) » *Nihil profici patientiâ, nisi ut graviora, tamquam ex facili tolerantibus, imperentur*" TACIT. Agri. 15.

(5) » *Neque amicus quisquam teget, quem arma texerint.*" SALLUST. Bell. Cat. 58.

De Romeinen, namelijk, van den weerspannigen geest der Latijnsche volken lucht gekregen hebbende, begeerden daaromtrent zekerheid te bekomen en te beproeven of zij, zonder hand aan de wapenen te slaan, die volken zouden kunnen winnen; derhalve lieten zij hun verzoeken, acht burgers (6) naar Rome te zenden, vermits zij iets met hen te overwegen hadden. De Latijnen, bewust in menig opzigt tegen den wil der Romeinen te hebben gehandeld, beraadslaagden daarop, wie zij naar Rome zouden afvaardigen, en met welken last. Terwijl de vergadering zich daarmede bezig hield, stond hun pretor ANNIUS op, en zeide: »Ik geloof, dat het er voor ons meer op aankomt, wat wij doen, dan wat wij zeggen zullen. Onze bedoelingen eenmaal bepaald, zal het gemakkelijk zijn, geschikte woorden te vinden." (7) Zeer waar gezegde, inderdaad, en door elken vorst en elk gemeenebest te behartigen: want in de twijfelmoedigheid en besluiteloosheid omtrent het te doene, treft men geene doelmatiger woorden; maar eenmaal partij gekozen, en besloten wat men doen wil, is het gemakkelijk er woorden voor te vinden. Ik voelde mij tot de behandeling van dit punt des te meer gedrongen, nademaal ik die twijfelmoedigheid menigwerf de staatshandelingen zag benadeelen en onze republiek tot nadeel en schande strekken. En altijd zal men in hagchelijke omstandigheden, waarin tot het nemen van een besluit moed vereischt wordt, die weifeling vinden, wanneer de beraadslaging of beslissing aan zwakke menschen vertrouwd is. Niet minder schadelijk dan dubbelzinnige, zijn late en vertraagde besluiten, inzonderheid wanneer men ze ten voordeele van eenen vriend te nemen geeft; want ten gevolge hunner vertraging baten zij niemand en benadeelen hem die ze neemt. Dergelijke besluiten ontspruiten òf uit zwakheid van geest en krachten, òf uit onopregtheid der beraadslagers; die, hetzij aangespoord door hunne begeerte om den staat te gronde te rigten of een bijzonder verlangen te bereiken, de beraadslaging niet laten voortgaan; maar ze verhinderen of afbreken. Goedgezinde burgers, daarentegen, zullen nooit, al zien zij eene volksdrift eenen verderfelijken weg inslaan, verhinderen, dat men een besluit neme, vooral ten opzigte van zaken, welke geen uitstel dulden.

Als na den dood van HIERONYMUS, tiran van Syracuse, de oorlog tusschen Carthago en Rome hevig woedde, beraadslaagden de Syracensers of zij de Romeinsche, dan wel de Carthaagsche partij zouden kiezen. Zoo verschillend waren daaromtrent de gevoelens, dat men tot geen besluit kwam en onverrigter zake zou zijn uiteen gegaan, hadde niet APPOLLONIDES, een der voornaamsten van Syracuse, het woord genomen en zeer scherpzinnig aangetoond, dat noch zij, die zich aan de Romeinen wilden aansluiten, noch degenen, die de Carthagers voorstonden, blaam verdienden; maar dat die weifelmoedigheid, dat dralen met het besluit allervloekwaardigst was, vermits uit zulke dubbelzinnigheid niets anders dan het verderf van den staat voortvloeijen kon; terwijl men, eene partij, welke dan ook, kiezende, althans eene gelukkige uitkomst hopen mogt. TITUS LIVIUS kon het schadelijke der besluiteloosheid niet beter aantoonen (8).

Nog een ander voorbeeld geeft hij in de zaak der Latijnen; toen namelijk de Laviniërs door hen te hulp geroepen waren, draalden zoo lang met er toe te besluiten, dat, als eindelijk hunne hulpbenden de poort ingetrokken waren, de tijding van de nederlaag der Latijnen aankwam; waarop MILONIUS, (9) hun pretor, zeide: »Deze weinige schreden zullen ons bij de Romeinen duur te staan komen." Hadden zij daarentegen dadelijk besloten de Latijnen te helpen of niet te helpen, zoo zouden zij, hen niet helpende, de Romeinen niet hebben verstoord, of hun, in tijds te hulp gekomen, de overwinning hebben kunnen bezorgen; terwijl zij nu door hun dralen gewisse schade te gemoet gingen, gelijk de uitkomst leerde. Hadden de Florentijners zich die les ten nutte gemaakt, zij zouden van de Franschen niet zoo veel nadeel en onaangenaamheid ondergaan hebben, als hun bij den togt van LODEWIJK XII van Frankrijk, in Italië, tegen LODEWIJK hertog van Milaan te beurt viel. Toen, namelijk, de koning over zijnen togt onderhandelde, poogde hij een verbond met de Florentijners te sluiten; dienaangaande kwamen hunne gezanten met den koning overeen, dat Florence onzijdig zou blijven, en dat de koning, in Italië gekomen, de republiek in haren staat zou handhaven en in zijne bescherming nemen; Florence kreeg eene maand om te ratificeren. Deze ratificatie evenwel werd verschoven door degenen, die de partij van Milaan aanhingen, tot dat de koning de overwinning reeds in handen had; toen wilde Florence ratificeren, maar de koning niet meer, als bemerkende, dat de Florentijners gedwongen, niet vrijwillig zijne vriendschap zochten. Dit kostte Florence veel geld, en bragt het aan den rand des verderfs, gelijk het naderhand om dergelijke oorzaak nogmaals wedervoer. En die partij was des te laakbaarder, omdat men er den hertog LODEWIJK niet meê diende; die, hadde hij overwonnen, den Florentijners nog veel meer blijken van vijandschap zou hebben gegeven, dan de koning. Hoewel het nadeel, dat republieken uit deze zwakheid lijden, door mij reeds in een vorig hoofdstuk (10) was behandeld geworden, wilde ik, er eene nieuwe aanleiding toe hebbende, het punt nogmaals aandringen, als zijnde het, naar mijn oordeel, een der belangrijkste voor gemeenebesten gelijk het onze.

(6) Tien hunner voornaamste; volgens LIVIUS; VIII, 3.
(7) Liv. VIII. 4.
(8) De redevoering van APPOLLONIDES, bij LIVIUS, XXIV, 28, is meer gerigt tegen de oneenigheid, en daaruit te wachten burgerkrijg, dan wel tegen twijfelmoedigheid.
(9) MILONIUS, bij LIV. VIII, 11.

HOOFDSTUK XVI.

Hoe zeer ten onzen tijde de krijgslieden van de oude inrigtingen afwijken.

De belangrijkste slag, door de Romeinen ooit aan eenig volk geleverd, was die, waarin zij onder TORQUATUS en DECIUS de Latijnen versloegen. Want uit alles kan men opmaken, dat, evenzeer als de Latijnen ten gevolge der nederlaag hunne onafhankelijkheid verloren, de Romeinen die zouden verloren hebben, hadden zij de overwinning niet behaald. Het blijkt, dat TITUS LIVIUS dit gevoelen deelt; beide legers, toch, stelt hij voor als volkomen gelijk in krijgskunde, in dapperheid, in hardnekkigheid en in aantal; het eenige onderscheid, hetwelk hij opgeeft, is de voortreffelijkheid der Romeinsche bevelhebbers boven die der Latijnsche. Verder ziet men, hoe, gedurende den veldtogt, twee omstandigheden voorvielen, welke nog nimmer hadden plaats gehad en zich in het vervolg zeldzaam vertoonden, namelijk, dat, om den strijdwil van het krijgsvolk te verhoogen en hunne gehoorzaamheid te versterken, de eene consul zich-zelven, de andere zijnen zoon ombragt.

De gelijkheid, welke TITUS LIVIUS tusschen beide legers doet opmerken, in taal, in inrigtingen en in wapenen, was het gevolg van hun langdurig bond- en krijgsgenootschap; in dier voege volgden zij dezelfde wijze van slagordening en droegen hunne benden en bevelhebbers dezelfde namen. Daar zij derhalve van gelijke krachten en gelijke dapperheid waren, werd er iets buitengewoons vereischt, om het eene leger standvastiger en bloeddorstiger te maken dan het andere; want van die hardnekkigheid in den strijd hangt — gelijk boven gezegd is — de overwinning af; zoo lang zij bij de strijders voortduurt, denken zij aan geen vlugten. Dat zij nu bij de Romeinen langer dan bij de Latijnen aanhield, was gedeeltelijk aan de fortuin, gedeeltelijk aan de geestkracht der consuls te danken; TORQUATUS meest zijnen zoon, DECIUS zich-zelven offeren. TITUS LIVIUS, van die gelijkheid van krachten sprekende, geeft tevens de Romeinsche legerverdeeling en slagorde op. Vermits hij een en ander uitvoerig behandelt, zal ik er niets bijvoegen, maar alleenlijk aanmerken wat ik er belangrijks in vind, of hetgeen, welks verzuim, door al de veldheeren dezer tijden gedeeld, groote wanorde in de legers en veldslagen heeft veroorzaakt. Ik zeg derhalve dat, volgens de plaats van LIVIUS, het Romeinsche leger drie hoofdafdeelingen had; de krijgslieden der eerste noemde men *hastati*, die der tweede *principes*, die der derde *triarii*; elke dezer afdeelingen had hare ruiterij. In slagorde plaatste zij de *hastati* voorop, regt achter dezen de *principes*, vervolgens in dezelfde diepte-lijn de *triarii*. De ruiterij van al deze drie afdeelingen schaarden zij regts en links van deze drie slagorden, en noemden die ruiterbenden naar hunnen vorm en hunne standplaats *alae* (11) want zij schenen als het ware twee vleugels van dat leger-ligchaam. De eerste slagorde, die der *hastati* stond in het front, gesloten genoeg om den vijand te kunnen aanvallen en weerstaan. De tweede, die der *principes*, als niet tot dadelijken aanval bestemd, maar wel om de tweede, ingeval van terugdeinzing, te hulp te komen, stond niet zoo gesloten, maar min of meer geopend, ten einde zonder wanorde de teruggedrevene *hastati* te kunnen opnemen. De *triarii*, welke de derde slagorde uitmaakten, stonden nog verder van elkander dan de *principes*, omdat zij, in geval van nood, beiden de *hastati* en *principes* opnemen moesten. Deze slagorden dus op genoemde wijze geschaard, ving men den strijd aan; en wanneer de *hastati* uitééngedreven of geslagen werden, weken zij in de openingen van de rangen der *principes*; waarop beide slagorden, vereenigd, den strijd hervatteden: werden ook deze teruggeslagen of gebroken, zoo wierpen zij zich in de openingen der *triarii*, en al de drie slagorden, thans ééne geworden, hernieuwden nogmaals den strijd; ook dan overwonnen, verloren zij, geene toevlugt meer hebbende, den slag. En nademaals telkens als die laatste slagorde der *triarii* optreden moest, het leger in gevaar was, ontstond hieruit een spreekwoord: *Res redacta est ad triarios*, hetgeen beteekent: Wij hebben onzen laatsten penning opgezet. De hedendaagsche veldheeren, die alle voormalige instellingen van krijgskunde uit het oog verliezen, hebben ook dit gebruik vaarwel gezegd, hetgeen niet weinig te beklagen is; want die zich in eenen veldslag driemaal kan herstellen, moet, om te verliezen, de fortuin driemaal tegen hebben, en in den vijand eene dapperheid ontmoeten, groot genoeg om driemaal te overwinnen; maar die alles aan den eersten stoot waagt, gelijk ten huidigen dage de christen-legers doen, kan zeer gemakkelijk de nederlaag bekomen; want de minste verwarring, de middelmatigste dapperheid kan hem de zege ontnemen. Hetgeen onze legers belet, zich driemaal te herstellen, is het veronachtzamen der inrigting van de eene afdeeling in de andere te kunnen opnemen. Tegenwoordig rigt men de slagorde op eene der twee volgende gebrekkige wijzen in: men plaatst de benden alle naast elkander in eene zeer uitgestrekte en zeer ondiepe linie, waardoor dezelve zeer zwak wordt; of wel nadert, om ze sterker te maken, de Romeinsche manier, zonder evenwel voor de openingen te zorgen; zoodat, de eerste linie verbroken wordende en de tweede niet voorbereid vindende om ze te ontvangen, allen in verwarring geraken en zich zelven omverwerpen: want als de voorste teruggedreven wordt, stoot zij op de tweede; wanneer de tweede vooruit wil, wordt zij belemmerd door de eerste; geen wonder dus, dat, wanneer de eerste op de tweede valt, en de tweede op de derde, zulks zoo veel wanorde baart, dat dikwerf eene niets beduidende omstandigheid een leger te gronde rigt. In den slag bij Ravenna, waar de veldheer der Fransche troepen, DE FOIX, omkwam — een, naar de thans heerschende meeningen, voortreffelijk geleverde veldslag — schaarden zich de Spaansche en Fransche legers op eene der bovengenoemde wijzen, dat is, man aan man, zoodat beiden slechts eene kolom hadden, veel talrijker in de breedte dan in de diepte. En zoo handelen zij altijd, als zij ruim veld hebben, gelijk bij Ravenna; wel bewust namelijk van de wanorde, welke bij het terugtrekken ontstaat, ingeval van diepe gelederen, pogen zij die te vermijden, door hun front uit te breiden; maar wanneer het terrein hun zulks belet, vervallen zij in de andere gebrekkige wijze, zonder op het behoedmiddel te denken. Met dezelfde verwarring trekt de ruiterij door het vijandige land, hetzij er strooptogten te doen zijn, hetzij iets anders. Te St. Regolo, in het land van Pisa, en elders, waar de Florentijners door de Pisaners geslagen werden, tijdens den oorlog door Florence Pisa wegens zijnen afval aangedaan, bij gelegenheid van KARELS, koning van Frankrijk, komst in Italië, was de nederlaag alleenlijk te danken aan bevriende ruiterij, die, de voorhoede uitmakende, door den vijand teruggeslagen werd en op het Florentijnsche voetvolk stootte, dit in verwarring bragt en daardoor oorzaak was dat het geheele leger de vlugt greep. De heer CRIACO DAL BORGO, toenmaals veldheer van het Florentijnsche voetvolk, heeft menigmaal in mijne tegenwoordigheid verzekerd, dat hij aan niets anders dan aan de ruiterij der bondgenooten zijne nederlaag te danken had. Wanneer de Zwitsers, de meesters der hedendaagsche oorlogen, met de Franschen ten strijde trekken, is hunne eerste zorg, zich zoodanig te plaatsen, dat de bevriende ruiterij, indien teruggeslagen, hen niet vertrede. En alhoewel dit ligt te begrijpen en gemakkelijk te bewerkstelligen zaken schijnen, heeft evenwel tot nog toe geen onzer tijdgenooten van de voormalige inrigtingen partij getrokken, en de nieuwe verbeterd. Wel is waar hebben ook zij eene drievoudige legerverdeeling: het eene gedeelte voorhoede, het andere centrum en het derde achterhoede noemende; doch die verdeeling dient nergens toe dan bij het regelen der kwartieren: in het veld geschiedt het allerzeldzaamst (gelijk boven gemeld is) dat men deze drie ligchamen niet ééne en dezelfde kans laat loopen. En nademaal velen, om hunne onkunde te verontschuldigen, het geweld der artillerie aanvoeren, hetwelk ons dwingen zou, van verscheidene inrigtingen der ouden af te wijken, wil ik in het volgende hoofdstuk deze tegenwerping behandelen, en onderzoeken of de artillerie de voormalige krijgskunde onbruikbaar gemaakt heeft.

(10) Boek I, hoofdstuk 38.
(11) Vleugels.

De vorst en de zangeres.

Fransche zangers waren buiten 's lands weinig gezocht, vóórdat Duitsche en Italiaansche meesters hunnen smaak en hunne methode beschaafd hadden. Piccini, Gluck, Mozart, Sacchini, Cimarosa, Paësiello, bewerkten bij de Franschen eene geheele omwenteling in de muziek. Werd de Fransche letterkunde buiten 's lands gaarne opgenomen, de buitenlandsche muziek verwekte te Parijs een' wezenlijke geestdrift. Weldra werden er zangscholen opgerigt onder de leiding van bekwame meesters, en toen de Italiaansche opera in de Tuileriën werd opgerigt, koos men de koorzangers uit de kweekelingen dezer scholen.

Deze vereeniging van kunstenaars, die van dag tot dag bekwamer werden, bragt allengskens componisten, instrumentisten en zangers voort, die sedert op de eerste tooneelen schitterden. De beroemde Martin had juist de koren der Italiaansche opera verlaten, toen hij als Markies van Tulipano optrad. Hij vond grooten bijval, en vestigde toen reeds zijnen onbetwisten roem. Zijn voorbeeld was te uitlokkend om geen navolgers te vinden. Simonette Scio, Nebel, Rosine, Fournier, Rolando, Philis, Fleury en andere kunstenaressen, tenorzangers, bassisten, enz. reisden door de departementen om concerten te geven, en verspreidden den smaak voor Italiaansche muziek. Het gevolg, dat hunne pogingen kroonde, wekte bij hen het voornemen hunnen werkkring te vergrooten; even als de ballet-dansers, sloten zij engagementen met vreemde schouwburgen, waar zij met gelijke geestdrift werden ontvangen.

Te dier tijde bevond zich onder de koorzangers der Italiaansche opera een paar kunstenaars, hetwelk de schoonste vooruitzigten opende, Carolina Nebel, en de tenorzanger George Ladite: zij hadden in verscheidene, uit het Italiaansch vertaalde opera's, welke de kweekelingen der groote opera uitvoerden, eenige opmerking verdiend, en besloten, gelijk zoo vele anderen, hun talent aan de wereld te toonen; zij ver-italiaanschten hunne namen, lieten zich Signor Georgino en Signora Carolina Nebelli noemen en sloten een engagement voor de winter-concerten te Warschau.

Signora Nebelli was eene bekoorlijke brunette met zwarte oogen; hare koketterie, de dartele driestheid die in hare trekken leefde, verrieden juist geen zeer gevoelig hart. In hare ligtzinnigheid vond zij er genoegen in met hare aanbidders te spotten; onder dezen bevond zich ook Georgino. Hunne musikalische opleiding hadden beiden in dezelfde school genoten; zijne genegenheid dagteekende van dien tijd. Slechts onverzadelijke behaagzucht der schoone stond Georgino's huwelijksontwerpen in den weg, en er bleef hem slechts weinig hoop over, dat hij haar bewegen zou, zijne vrouw te worden.

Toen zij besloten hadden, buiten 's lands te reizen, meende Georgino nader aan zijn doel te zijn, en hoopte minder mededingers te vreezen te hebben. Carolina, zoo dacht hij bij zich zelven, zal een steun op hare nieuwe loopbaan noodig hebben; waar zal zij een' beteren vinden, dan bij den vriend harer jeugd, die hare eerste studiën leidde? Georgino was een knappe jongen, slechts wat sentimenteel, met groote oogen, vol uitdrukking, en zonder juist met zich zelven bijzonder ingenomen te zijn, kon hij zich op de uitwerking zijner persoonlijke verdiensten met eenigen kans verlaten. Carolina gevoelde evenwel voor hem niets, dan de welwillendheid, die ons een oud bekende inboezemt; hij was haar Cicisbeo en verder niets.

Het nomaden-volk der kunstenaars, dat de wereld doortrekt, om deszelfs talent rond te venten, stoort zich weinig aan hetgeen in dezelve voorvalt. Deze lieden weten alleen dat het koud is in Rusland, Zweden en Polen; dat het warm is in Italië; vochtig in Engeland, het land der nevels; verder strekken de meesten hunne navorschingen niet uit, wanneer zij ook al vergeten te onderzoeken, in welk land men het meeste geld verdienen kan. Onbekommerd over de rest, hadden onze reizigers weinig zorg gevoeld wegens de onaangenaamheden van het land, dat zij wilden bezoeken, wegens de moeijelijkheden, die hunne reis kon vertragen, gelijk ook wegens de levenswijze in eene streek, wier zeden en gebruiken hun volstrekt onbekend waren.

Toen zij Duitschland verlaten en Polen bereikt hadden, was Carolina zeer verwonderd geene logementen meer aan te treffen; zij hoopte dat het ten minste in de nabijheid der steden daaraan niet mogt ontbreken. Aan de grenzen gekomen, hadden zij een' wagen gehuurd, die een' joodschen voerman behoorde, welke geen twee woorden Fransch sprak. Vermoeid door het reizen en de Poolsche zandvlakten vervelend vindende, evenzeer als haar de slechte herbergen aan de posthuizen tegenstonden, waar men zóó bediend wordt, dat men den nacht liever in een wagen doorbrengt, begon de Signora alle hoop te verliezen, toen, tegen het aanbreken van den nacht, zich in een pijnboom-boschje, eene woning vertoonde; zij was, wel is waar, wat afgelegen, maar goed verlicht. Geloovende dat zij zich in de [illegible] logement was, riep zij den voerman toe: » breng ons derwaarts!" De koetsier zag haar verwonderd aan, daar zij evenwel het bevel herhaalde, hetwelk hij meende niet goed verstaan te hebben, wendde hij de paarden in die rigting en hield voor de gesloten deur stil. Men gaf hem door teekenen te verstaan dat hij zou aan schellen; de portier opende, en eenige bedienden snelden aan. — » Kunt gij ons een paar kamers geven?" de koetsier zette groote oogen, de bedienden zagen elkander aan, niet één verstond Fransch. De jood verstond niet veel meer, maar vermoedde een misverstand en lachte in zijn vuist. Een der bedienden wenkt dat men een oogenblik zoude wachten. Hij keert spoedig terug, vergezeld van een persoon, die hen in verscheidene talen, en eindelijk ook in het Fransch aanspreekt.

» Wat is er van uw dienst?' — Wij verzoeken twee kamers en avondeten.

De slotvoogd bemerkte het *qui pro quo*; intusschen, in de hoop zijnen meester te vermaken, antwoordt hij, dat hij den heer des huizes roepen zal. » Dat schijnt een voornaam logement te zijn," dacht George, » daar zullen wij goed moeten betalen." » Maar, beste vriend!" hernam de dame, » wat voert gij een slechten toon, zou men niet denken dat gij nooit anders dan in slaapsteden gelogeerd had!" » Laat het gaan, zoo het wil! Wij hebben reeds zoo veel uitgestaan, sedert wij in dit verwenschte land zijn, dat wij ons wel een weinig te goed mogen doen." *(Vervolg hierna.)*

Advertentiën.

Heden morgen beviel voorspoedig van eene Dochter mijne geliefde Echtgenoote *MARIA CATHARINA MARX*

Arnhem,
den 21sten December. 1841.
ALEXr. ANDRÉ.

Het kapitale HEERENHUIS en ERVE, met REMISE, te *Velp*, bij *Arnhem*, aan den Straatweg, bij het Logement *de Zwaan*, solide en in eenen smaakvollen stijl gebouwd, met BALKON, en voorzien van MARMEREN GANG, voorts van *vier* BENEDEN-KAMERS, alle gestuka doord, waarvan *twee* met Marmeren Schoorsteen-Mantels, *vijf* BOVEN-KAMERS, BEDIENDEN-KAMER, *twee* ruime ZOLDERS, gewulfde ruime KELDER, WEL-WATERPOMP, en omringd van MOESTUIN en PLANTSOEN, verhuurd voor *f* 850 in het Jaar en met 1°. Mei 1842 te aanvaarden, waarin een Kapitaal van *f* 4000 kan gevestigd blijven, — is bij den inzet, met de hoogen, gebragt tot de som van *f* 5500; blijvende de toeslag, die *zonder beraad* plaats heeft, vastgesteld in het *Hof van Holland*, te *Arnhem*, op den 29sten dezer, des avonds ten 6 uur.

Het Huis is dagelijks, op een bewijs van den Notaris Mr *Jb. NIJHOFF*, residerende te *Arnhem*, te zien, bij wien tevens informatiën omtrent de veilcondities te verkrijgen zijn.

VERKOOP VAN HUIZEN
te Zutphen, enz.

Door het ministerie des Notaris *LULOFS*, te *Zutphen* residerende, zullen, in het Koffijhuis *het Zwijnshoofd*, aldaar, op Maandag den 27sten December 1841 in het openbaar *ingezet*, en 14 dagen later, zijnde den 10den Januarij 1842, telkens des namiddags om drie uren, *finaal verkocht worden*:

1°. Een kapitaal HEERENHUIS en ERF, bij het Schipstal; gemerkt V 539, met daarachter gelegen TUIN, mitsgaders PAKHUIS, in de Bornhoverstraat uitkomende; Kadastraal Sectie F N°. 2346, 2347 en 2280; bewoond geweest door Wijlen den Heer *P. van der MUELEN. Zullende het Pakhuis ook afzonderlijk worden geveild.*

2°. Een dito HEERENHUIS en ERF, aan de Zuidzijde der Groote- of St. Walburgskerk, van achteren uitziende aan den Stads Wal; gemerkt V 900, Kadastraal Sectie F N°. 2544; thans bewoond door den Heer *W. F. HESSELINK*

3°. Een dito HEERENHUIS en ERF, doch waarin de laatste jaren eene *Winkel-Affaire* is uitgeoefend geworden, in de Beukerstraat op den hoek van de Lombardsteeg; gemerkt V 436, Kadastraal Sectie F N°. 1220; thans bewoond door den Heer *H. N. van TIL.*

Aanvaardbaar No. 1 op 15 Februarij; No. 2 op 1 Mei, en No. 3 op 1 Maart, allen eerstkomende

4°. Een onverdeeld $\frac{1}{7}$ AANDEEL in en aan de zoogenaamde BOSHOFS-TIENDEN, in *Eefde*, onder *Gorssel.*

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore des Notaris voornoemd.

DOOR OVERLIJDEN

wordt ter overname aangeboden eene binnen *Terborg*, Provincie *Gelderland*, gevestigde TABAKSFABRIEK, mitsgaders een daaraan verbonden KOFFIJ-HANDEL, een als ander voor aanmerkelijke uitbreiding vatbaar, en een burgerlijk bestaan opleverende. —

Om nadere inlichtingen vervoege men zich bij de *ERVEN G. J. DEURVORST*, te *Terborg* voornoemd, — *Brieven franko.*

§ † § Op Maandag den 27sten December 1841, † § voormiddags ten 11 ure, zal men op de † Buitenplaats *de Zijp*, ten Huize van *B. NIJMAN*, publiek verkoopen:

Eenige perceelen BEUKEN-BOOMEN, AKKERMAALSHOUT met DENNEN en fijne DENNEN-BOOMEN. — De aanwijzing geschiedt, door den Tuinmansbaas aldaar.

Verkauf von Eichenholz.

Am Dienstage den 4ten Januar 1842, soll in dem sogenannten Lohburger Busche eine bedeutende quantität Eichenholz, zu Bau und Schiffholz tauglich, dessen grösster Theil durch sehr geraden Wachs und ausserordentliche Länge sich ausreichnet, auf dem Stamme meistbietend verkauft werden.

Kaufliebhaber wollen am benannten Tage, Vormittags 9 Uhr, bey dem vorgenanntem Busche wohnende Kötter Bauland, sich einfinden.

Coesfeld, 27 November 1841.
Wittwe Schmees.

Faillissement.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, dd. 20 December 1841, is in staat van Faillissement verklaard de persoon van *JAN KENNEDY*, Winkelier in Modewaren en Vrouwen-Hoeden-Maker, wonende te *Arnhem*; welk Faillissement, naar luid van dat Vonnis, is ingegaan op den 20sten December 1841: terwijl bij hetzelve tot Regter-Commissaris is benoemd de Heer Mr. *L. J. A. van ECK*, Lid van gemelde Regtbank, en tot Curator *M. van der SLOOTEN*, eerste beëedigde Klerk ter Griffie derzelve Regtbank, wonende te *Arnhem*; — geschiedende deze bekendmaking ter voldoening aan Artikel 793 van het Wetboek van Koophandel.

Arnhem, 22 December 1841.

De Curator voornoemd,
M. van der SLOOTEN.

TE HUUR:

De HERBERG het *Jagthuis*, bijzonder vrolijk en aangenaam gelegen onder *Warnsveld*, op een half uur afstands van *Zutphen*, aan de Straatwegen op *Winterswijk* en over *Lochem* naar *Goor.*

Te bevragen bij den Notaris *van LÖBEN SELS* te *Zutphen*, en bij *G. J. BIERKAMP* te *Warnsveld.*

† § † De directeur der Maatschappij ter Voor- † † ziening in het PLAATSVERVANGEN † bij de NATIONALE MILITIE in de Provincie *Gelderland*, geeft den belanghebbenden over de Ligting van 1842 te kennen, dat hij, gelijk vroeger, deel geeft in dezelve Maatschappij, tot en met den 15den februari e. k., en dat hij mitsdien allen, wien zulks mogt aangaan, uitnoodigt, om zich, in tijds, ten zijnen kantore, in de Koningstraat, Letter F, N°. 9, of bij de Heeren Agenten dezer Maatschappij te vervoegen, ten einde bekend te worden gemaakt met de bijzonder voordeelige conditiën, welke aan de deelnemers, voor de Ligting van 1842, kunnen worden aangeboden

CONVERSIE VAN KANSBILJETTEN EN UITGESTELDE SCHULD.

Ten Kantore van de Ondergeteekenden wordt dagelijks gevaceerd tot de overname van KANSBILJETTEN en bewijzen van UITGESTELDE SCHULD, ten einde daarvan de Conversie te bezorgen.

D. EVEKINK en Zoon,
Commissionairs in Effecten te Zutphen.

KONINLIJKE FABRIEK VAN WASKAARSEN, SPERMACETIJ- EN PATENT-WASKAARSEN
van
N. D. BRANDON,
te Amsterdam.

De Ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij een Depôt van PATENT-WASKAARSEN, ook genaamd BOUGIES de L'ETOILE, onderzocht door de *Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid* en door haar bekroond met de *Zilveren Medaille*, gevestigd heeft te *Arnhem*, bij *W. C. van der HORST Js.* in de Turfstraat aldaar, alwaar dezelve tot Fabrieksprijzen te bekomen zijn, en bij 5 pakjes of meer met eenig Rabat.

Amsterdam, 21 December 1841.
N. D. BRANDON.

Bij bovengenoemden worden ook bestellingen aangenomen op alle andere soorten van KAARSEN, en verdere aan de Fabriek vervaardigde objecten.

Waterhoogte te Arnhem

Den 22 Dec. 4 El 4 Palm 2 Duim; gew. 0 Duim; gev. 24 D.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.